

Bruksela, 13 lipca 2017 r.
(OR. en)

10935/17

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2016/0281 (COD)

CODEC 1199
DEVGEN 158
ACP 76
RELEX 606
ECOFIN 617
CADREFIN 83
ASIM 86
MAMA 124
COEST 169
COAFR 198
PE 55

NOTA INFORMACYJNA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) oraz w sprawie ustanowienia gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR (pierwsze czytanie)

– Zatwierdzenie poprawek Parlamentu Europejskiego (Strasburg, 3–6 lipca 2017 r.)

I. WPROWADZENIE

Troje współsprawozdawców, Eider GARDIAZABAL RUBIAL (S&D, ES), Eduard KUKAN (PPE, SK) i Doru-Claudian FRUNZULICĂ (S&D, RO) przedstawiło sprawozdanie zawierające 105 poprawek (poprawki 1–105) do proponowanego rozporządzenia, które zostało przyjęte wspólnie przez Komisję Budżetową, Komisję Spraw Zagranicznych i Komisję Rozwoju.

Zgodnie z postanowieniami art. 294 TFUE i ze Wspólną deklaracją w sprawie praktycznych zasad dotyczących stosowania procedury współdecyzji¹ Rada, Parlament Europejski i Komisja kilkakrotnie kontaktowały się ze sobą w sposób nieformalny, aby osiągnąć porozumienie w sprawie przedmiotowego dossier w pierwszym czytaniu i uniknąć w ten sposób drugiego czytania i procedury pojednawczej.

W tym kontekście przedłożono poprawkę kompromisową (poprawka 106). Poprawkę tę uzgodniono podczas wspomnianych wyżej nieformalnych kontaktów.

II. GŁOSOWANIE

Podczas głosowania 6 lipca 2017 r. zgromadzenie plenarne przyjęło poprawkę kompromisową (poprawka 106) do wniosku dotyczącego rozporządzenia.

Zmieniony w ten sposób wniosek Komisji i rezolucja ustawodawcza stanowią stanowisko Parlamentu Europejskiego w pierwszym czytaniu², które odzwierciedla uzgodnienia poczynione wcześniej przez instytucje. Rada powinna zatem być w stanie zatwierdzić stanowisko Parlamentu Europejskiego po weryfikacji prawno-językowej tekstu.

Akt ustawodawczy zostałby w takim wypadku przyjęty w wersji odpowiadającej stanowisku Parlamentu w pierwszym czytaniu.

¹ Dz.U. C 145 z 30.6.2007, s. 5.

² Tekst przyjętych poprawek i rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego znajdują się w załączniku. Poprawki przedstawiono w postaci jednolitego tekstu, w którym zmiany do wniosku Komisji zaznaczono czcionką pogrubioną i kursywą. Miejsca, w których tekst usunięto, oznaczono symbolem „■”.

P8_TA-PROV(2017)0311

Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) oraz ustanowienie gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR *I**

Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) oraz w sprawie ustanowienia gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR (COM(2016)0586 – C8-0377/2016 – 2016/0281(COD))

(Zwykła procedura ustawodawcza: pierwsze czytanie)

Parlament Europejski,

- uwzględniając wniosek Komisji przedstawiony Parlamentowi Europejskiemu i Radzie (COM(2016)0586),
 - uwzględniając art. 294 ust. 2, art. 209 ust. 1 i art. 212 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zgodnie z którymi wniosek został przedstawiony Parlamentowi przez Komisję (C8-0377/2016),
 - uwzględniając art. 294 ust. 3 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając wstępne porozumienie zatwierdzone przez komisję przedmiotowo właściwą na podstawie art. 69f ust. 4 Regulaminu oraz przekazane pismem z dnia 28 czerwca 2017 r. zobowiązanie przedstawiciela Rady do zatwierdzenia tego stanowiska, zgodnie z art. 294 ust. 4 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
 - uwzględniając art. 59 Regulaminu,
 - uwzględniając wspólne obrady Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju i Komisji Budżetowej na podstawie art. 55 Regulaminu,
 - uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych, Komisji Rozwoju i Komisji Budżetowej, a także opinię Komisji Kontroli Budżetowej (A8-0170/2017),
1. przyjmuje poniższe stanowisko w pierwszym czytaniu;
 2. zwraca się do Komisji o ponowne przekazanie mu sprawy, jeśli zastąpi ona pierwotny wniosek, wprowadzi w nim istotne zmiany lub planuje ich wprowadzenie;
 3. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania stanowiska Parlamentu Radzie i Komisji oraz parlamentom narodowym.

P8_TC1-COD(2016)0281

**Stanowisko Parlamentu Europejskiego przyjęte w pierwszym czytaniu w dniu 6 lipca 2017 r.
w celu przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/...**

**W sprawie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) oraz
w sprawie ustanowienia gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR***

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 209 ust. 1
i art. 212 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą³,

a także mając na uwadze, co następuje:

* TEKST NIE BYŁ JESZCZE PRZEDMIOTEM FINALIZACJI PRAWNO-JĘZYKOWEJ.

³ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 6 lipca 2017 r.

- (1) Unijny plan inwestycji zewnętrznych (PIZ) przewiduje utworzenie Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR) jako jego pierwszego filaru, obok pomocy technicznej (drugi filar) oraz poprawy klimatu inwestycyjnego i ogólnego otoczenia politycznego w krajach partnerskich (trzeci filar).**

- (2) ***Celem EFZR jest*** wsparcie inwestycji, ***w pierwszej kolejności*** w Afryce i krajach objętych unijną polityką sąsiedztwa, jako środek ***przyczyniający się do osiągnięcia*** celów zrównoważonego rozwoju określonych w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, ***w szczególności wyeliminowania ubóstwa***, a także zobowiązań w ramach niedawno zmienionej europejskiej polityki sąsiedztwa, a tym samym przyczyniający się do wyeliminowania ***konkretnych społeczno-ekonomicznych*** pierwotnych przyczyn migracji, ***w tym nielegalnej migracji***, a także jako środek ***przyczyniający się do trwałej reintegracji migrantów powracających do swoich krajów pochodzenia i do wzmocnienia społeczności tranzytowych i przyjmujących***. ***EFZR, jako element PIZ***, powinien przyczynić się do wdrożenia porozumienia klimatycznego z Paryża (COP 21).
- (3) ***Inwestycje w ramach EFZR powinny stanowić uzupełnienie i wzmocnienie działań realizowanych w kontekście unijnej polityki migracyjnej z państwami trzecimi, w stosownym przypadku łącznie z wdrażaniem nowych ram partnerstwa z państwami trzecimi zgodnie z Europejskim programem w zakresie migracji.***

- (4) *EFZR powinien kierować się celami działań zewnętrznych Unii określonymi w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i celami unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju określonymi w art. 208 TFUE. PIZ powinien także zapewnić inwestorom i przedsiębiorstwom prywatnym, w szczególności mikroprzedsiębiorstwom oraz małym i średnim przedsiębiorstwom, skuteczniejsze przyczynianie się do zrównoważonego rozwoju w krajach partnerskich zgodnie z unijną polityką rozwoju i polityką sąsiedztwa. EFZR powinien zwiększyć dodatkowo, zając się niedoskonałościami rynku i nieoptymalnymi sytuacjami inwestycyjnymi, tworzyć innowacyjne produkty oraz pozyskiwać środki z sektora prywatnego. Działania EFZR powinny wyraźnie różnić się od innego wsparcia i je uzupełniać, włączając w to działania Europejskiego Banku Inwestycyjnego w ramach upoważnienia do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich, inicjatywę na rzecz odporności gospodarczej i instrument inwestycyjny dla AKP. Powinny one również być dopełnieniem istniejących działań innych kwalifikujących się instytucji finansowych.*
- (5) *EFZR powinien przyczyniać się do realizacji programu działań do roku 2030, w którym międzynarodową migrację uznaje się za wielowymiarowe zjawisko o kluczowym znaczeniu dla rozwoju krajów pochodzenia, tranzytu i krajów docelowych, wymagające spójnych i kompleksowych działań, przy jednoczesnym uwzględnieniu potencjalnego wkładu migrantów we wzrost sprzyjający włączeniu społecznemu i zrównoważony rozwój. Inwestycje przyczynią się do rozwiązania kwestii presji migracyjnej wynikającej z ubóstwa, konfliktów, braku stabilności, zapóźnienia rozwojowego, nierówności, naruszeń praw człowieka, wzrostu demograficznego, braku zatrudnienia i możliwości gospodarczych, a także zmiany klimatu.*

- (6) *EFZR powinien być zgodny z zobowiązaniami Unii w ramach planu działania z Addis Abeby dotyczącego finansowania na rzecz rozwoju i z uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym zasadami skuteczności rozwoju.*
- (7) *Cel EFZR jest zgodny z globalną strategią na rzecz polityki zagranicznej i bezpieczeństwa Unii Europejskiej uwzględniającą wyzwania takie jak migracja i odporność w ogólnej polityce zagranicznej UE, zapewniającą **pełną spójność unijnej polityki zewnętrznej z celami polityki rozwoju** i synergię z europejską polityką rozwoju i europejską polityką sąsiedztwa. **Cel ten jest również zgodny z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej i prawem międzynarodowym w dziedzinie praw człowieka, które gwarantują podejście oparte na poszanowaniu praw człowieka przy wykonywaniu operacji związanych z przymusowym wysiedlaniem i nieuregulowaną migracją.***
- (8) *EFZR powinien wspierać tworzenie godnych miejsc pracy, możliwości gospodarczych i przedsiębiorczości oraz zielony i sprzyjający włączeniu społecznemu wzrost gospodarczy, ze szczególnym uwzględnieniem równouprawnienia płci oraz wzmocnienia pozycji kobiet i osób młodych zgodnie z unijnym planem działania w sprawie równości płci na lata 2016–2020, jednocześnie wzmocniając praworządność, dobre zarządzanie, prawa człowieka oraz sprawiedliwy dostęp do zasobów naturalnych i korzystania z nich.*

- (9) *Zaangażowanie sektora prywatnego we współpracę Unii z krajami partnerskimi w ramach EFZR powinno skutkować wymiernym i dodatkowym wpływem na rozwój, bez zakłócania rynku, i powinno być racjonalne pod względem kosztów w oparciu o wzajemną rozliczalność oraz podział ryzyka i kosztów. Takie zaangażowanie powinno się opierać na poszanowaniu uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym wytycznych i zasad, w tym zasad odpowiedzialnego inwestowania oraz wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, a także wytycznych Organizacji Współpracy Gospodarczej i Rozwoju (OECD) dla przedsiębiorstw wielonarodowych.*
- (10) *W celu spełnienia zobowiązań politycznych UE dotyczących działań klimatycznych, energii odnawialnej i zasobooszczędności należy przeznaczyć co najmniej 28 % puli środków finansowych EFZR na działania w zakresie finansowania i inwestycji istotne dla tych sektorów.*
- (11) *Działania podejmowane na podstawie niniejszego rozporządzenia powinny być zaprojektowane w taki sposób, aby: spełniały kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowione przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy OECD, z uwzględnieniem specyfiki rozwoju sektora prywatnego; odzwierciedlały potrzeby państw wskazanych jako doświadczające niestabilności lub konfliktu, krajów najslabiej rozwiniętych i głęboko zadłużonych krajów ubogich; zapewniały odpowiednie wsparcie inwestycji w krajach południowego i wschodniego sąsiedztwa.*

- (12) *Pomoc techniczna dla krajów partnerskich powinna stanowić drugi filar PIZ. W tym kontekście Komisja powinna zintensyfikować pomoc w celu wspomoczenia krajów partnerskich w przyciąganiu inwestycji poprzez lepsze przygotowanie i promowanie projektów, stworzenie większej liczby projektów mogących uzyskać finansowanie oraz informowanie o nich w międzynarodowej społeczności inwestorów. Należy stworzyć portal internetowy projektów w postaci publicznie dostępnej i przyjaznej bazy danych w celu zapewnienia istotnych informacji na temat każdego projektu.*
- (13) *Polepszenie klimatu inwestycyjnego i ogólnego otoczenia politycznego w krajach partnerskich powinno stanowić trzeci filar PIZ. W kontekście istniejących stosunków politycznych Unii z krajami partnerskimi Komisja i Wysoki Przedstawiciel Unii do Spraw Zagranicznych i Polityki Bezpieczeństwa (Wysoki Przedstawiciel) powinni prowadzić dialog polityczny mający na celu rozwój ram prawnych, strategii politycznych i instytucji, które promują stabilność gospodarczą, zrównoważone inwestycje i wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu. Ten dialog polityczny powinien obejmować m.in. walkę z korupcją, zorganizowaną przestępczością oraz nielegalnymi przepływami finansowymi, dobre rządy, włączenie lokalnych rynków, stymulowanie przedsiębiorczości, a także lokalne otoczenia biznesowe, przestrzeganie praw człowieka i praworządność, jak również strategie polityczne uwzględniające aspekt płci.*

- (14) **EFZR** powinien składać się z regionalnych platform inwestycyjnych, które **powinny być ustanowione na podstawie metod pracy, procedur i struktur** istniejących zewnętrznych instrumentów łączonych **Unii i które powinny zespalać działania łączone** oraz gwarancję EFZR. **Gwarancja EFZR powinna wspierać działania w zakresie finansowania i inwestycji w partnerskich krajach afrykańskich oraz partnerskich krajach objętych polityką sąsiedztwa.**
- (15) **W świetle ustaleń Trybunału Obrachunkowego dotyczących wykorzystania instrumentów łączonych w stosunkach zewnętrznych Unii jest konieczne, by łączenie stosować w przypadkach, gdy można wyraźnie wykazać jego wartość dodaną.**

- (16) *Należy ustanowić radę strategiczną EFZR w celu wsparcia Komisji w określaniu strategicznych wytycznych i ogólnych celów inwestycyjnych, a także zapewnianiu odpowiedniego i zróżnicowanego zakresu geograficznego i tematycznego okien inwestycyjnych. Rada strategiczna powinna wspierać ogólną koordynację, komplementarność i spójność między regionalnymi platformami inwestycyjnymi, między trzema filarami PIZ, między PIZ a innymi działaniami Unii w zakresie migracji i realizacji programu działań do roku 2030, a także z odpowiednimi unijnymi instrumentami finansowania zewnętrznego i funduszami powierniczymi oraz z upoważnieniem EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich, w tym z inicjatywą EBI na rzecz odporności i instrumentem inwestycyjnym dla AKP, nie naruszając wewnętrznych zasad zarządzania EBI.*
- (17) W skład rady strategicznej wchodzi przedstawiciele Komisji i Wysokiego Przedstawiciela, *wszystkich* państw członkowskich i EBI. *Parlament Europejski powinien mieć status obserwatora. Uczestnicy, kwalifikujący się kontrahenci*, kraje partnerskie, właściwe organizacje regionalne i *inne zainteresowane strony* mogą w razie potrzeby otrzymać status obserwatora. *Rada strategiczna uchwała swój regulamin wewnętrzny. Regulamin wewnętrzny powinien określać ramy udziału obserwatorów, z uwzględnieniem ich statusu i funkcji.*

- (18) *Komisja i EBI powinny zawrzeć porozumienie określające warunki ich współpracy w zakresie zarządzania gwarancją EFZR i przedstawić to porozumienie radzie strategicznej.*
- (19) *Każda regionalna platforma inwestycyjna powinna posiadać radę operacyjną, która powinna opierać się na doświadczeniach rad operacyjnych istniejących instrumentów łączonych. Rady operacyjne powinny zapewniać Komisji wsparcie w zakresie wdrożenia niniejszego rozporządzenia. Powinny one wspierać Komisję w definiowaniu i monitorowaniu regionalnych i sektorowych celów inwestycyjnych, a także regionalnych, sektorowych i tematycznych okien inwestycyjnych, formułując opinie dotyczące procesów łączenia oraz omawiając stosowanie gwarancji EFZR zgodnie z oknami inwestycyjnymi, które mają zostać zdefiniowane.*
- (20) *Należy zapewnić odpowiedni poziom informowania Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do ukierunkowania wykorzystania gwarancji EFZR poprzez ustanowienie okien inwestycyjnych.*
- (21) *EFZR powinien funkcjonować jako „punkt kompleksowej obsługi” mający na celu odbieranie propozycji finansowania od instytucji finansowych i inwestorów publicznych lub prywatnych oraz zapewnianie szeroko zakrojonego wsparcia finansowego kwalifikującym się inwestycjom. Gwarancja EFZR powinna być wspierana środkami z funduszu gwarancyjnego EFZR.*

- (22) *EFZR powinien stosować innowacyjne instrumenty służące wspieraniu inwestycji i zaangażowaniu sektora prywatnego, w szczególności mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw. EFZR powinien także pozwolić europejskim inwestorom i przedsiębiorstwom prywatnym, w tym mikro-, małym i średnim przedsiębiorstwom, na skuteczniejsze uczestnictwo w działaniach na rzecz osiągnięcia zrównoważonego rozwoju w krajach partnerskich. W tym względzie trzeba się zająć utrudnieniami i przeszkodami w inwestowaniu.*
- (23) *Gwarancje EFZR powinny służyć przede wszystkim finansowaniu projektów, które mają duży wpływ na tworzenie miejsc pracy i których współczynnik opłacalności pokazuje, że inwestycje te mają zrównoważony charakter. Przy wspieraniu działań z gwarancji EFZR powinno przeprowadzać się dogłębną ocenę ex ante dotyczącą aspektów środowiskowych, finansowych i społecznych. Gwarancja EFZR nie powinna zastępować odpowiedzialności rządów za zapewnianie podstawowych usług publicznych.*
- (24) *Delegatury Unii Europejskiej w krajach partnerskich powinny uwzględniać informacje dotyczące możliwości finansowania EFZR w swoich komunikatach skierowanych do społeczeństwa obywatelskiego i ogółu społeczeństwa oraz przyczyniać się do spójności pomiędzy filarami PIZ.*

- (25) Gwarancja EFZR powinna być przyznawana kwalifikującym się kontrahentom w związku z działaniami w zakresie finansowania i inwestycji lub instrumentami gwarancyjnymi na początkowy okres inwestycji do dnia 31 grudnia 2020 r.
- (26) W celu zapewnienia elastyczności, zwiększenia atrakcyjności dla sektora prywatnego oraz zmaksymalizowania wpływu inwestycji, należy przewidzieć odstępstwo od art. 58 ust. 1 lit. c) ppkt (vii) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 966/2012⁴, dzięki czemu kwalifikującymi się kontrahentami będącymi podmiotami prawa prywatnego mogłyby być również podmioty, którym nie powierza się realizacji partnerstwa publiczno-prywatnego, oraz podmioty prawa prywatnego kraju partnerskiego.
- (27) Komisja powinna zawrzeć umowy gwarancji z kwalifikującymi się kontrahentami, ustanawiające szczegółowe przepisy, na mocy których przyznawana im będzie gwarancja EFZR. Wspomniane umowy gwarancji powinny stanowić podstawę prawną dla odpowiedniego podziału ryzyka, tym samym zapewniając kwalifikującym się kontrahentom zachęty do finansowania, a także przewidywać mechanizmy i procedury na wypadek potencjalnego uruchomienia gwarancji EFZR.

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

- (28) Unia powinna udostępnić gwarancję w wysokości 1 500 000 000 EUR, aby ustanowić gwarancję EFZR. Państwa członkowskie i innych uczestników *należy zachęcać* do dalszego wspierania funduszu gwarancyjnego EFZR w formie środków pieniężnych (państwa członkowskie i inni uczestnicy) lub gwarancji (państwa członkowskie), aby zwiększyć bufor płynnościowy, a tym samym umożliwić wzrost całkowitej kwoty gwarancji EFZR. ■ Należy zachęcić państwa członkowskie, publiczne instytucje finansowe i innych uczestników do zapewnienia funduszowi gwarancyjnemu EFZR dodatkowej puli środków finansowych na warunkach, które należy ustalić w umowie zawieranej między Komisją w imieniu Unii a *uczestnikiem*.
- (29) Fundusz gwarancyjny EFZR powinien służyć jako bufor płynnościowy na wypadek wezwania do zapłaty z gwarancji EFZR. Aby osiągnąć poziom, który odpowiednio odzwierciedla zobowiązania finansowe UE w związku z gwarancją EFZR, Unia powinna udostępnić 750 000 000 EUR.
- (30) W celu zwiększenia wpływu gwarancji EFZR, w świetle potrzeb zainteresowanych regionów, państwa członkowskie i *państwa EFTA* powinny mieć możliwość wnoszenia wkładu w formie gwarancji lub środków pieniężnych.

- (31) Ponieważ będą wykorzystywane środki pieniężne z EFR ■ , należy przeznaczyć minimum 400 000 000 EUR z pokrycia gwarancji EFZR na inwestycje w ***krajach kwalifikujących się w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR)*** w okresie wdrażania tej gwarancji. Gwarancja EFZR powinna zostać udostępniona dopiero po ***potwierdzeniu wkładu w wysokości 400 000 000 EUR ze środków pieniężnych 11. EFR na fundusz gwarancyjny EFZR.***
- (32) ***Ponieważ środki pieniężne z Europejskiego Instrumentu Sąsiedztwa, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014, mają być wykorzystane, należy przeznaczyć minimum 100 000 000 EUR z pokrycia gwarancji EFZR na inwestycje w krajach partnerskich ze wschodniego i południowego sąsiedztwa w całym okresie wdrażania gwarancji EFZR.***

- (33) Komisja powinna składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdania z działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją EFZR, aby zapewnić **pełną** odpowiedzialność względem obywateli Unii **oraz nadzór i kontrolę ze strony Parlamentu Europejskiego i Rady**. Sprawozdanie to należy podać do wiadomości publicznej, aby umożliwić odnośnym zainteresowanym stronom, w tym społeczeństwu obywatelskiemu, wyrażenie poglądów. Komisja powinna również składać Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdania z zarządzania funduszem gwarancyjnym EFZR w celu zapewnienia rozliczalności i przejrzystości. **Komisja powinna również informować Radę AKP-UE i Wspólne Zgromadzenie Parlamentarne AKP-UE o wykorzystaniu środków z EFR.**
- (34) **W celu zapewnienia monitorowania i rozliczalności EFZR oraz PIZ, Parlament Europejski lub Rada może zorganizować wysłuchania w ramach dialogu z Komisją, Wysokim Przedstawicielem, EBI i innymi kwalifikującymi się instytucjami finansowymi, a także z sektorem prywatnym i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.**

- (35) Aby uwzględnić zdobyte doświadczenie i umożliwić dalszy rozwój EFZR, Komisja i **zewnątrzni oceniający powinni** przeprowadzać oceny funkcjonowania EFZR i wykorzystywania funduszu gwarancyjnego EFZR **oraz przeprowadzać coroczny proces konsultacji z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego**. Stosowanie niniejszego rozporządzenia powinno zostać poddane odrębnej ocenie, aby ocenić stopień zgodności wdrażania z podstawą prawną, ale również aby zapewnić możliwość stosowania i wykonalność niniejszego rozporządzenia pod względem realizacji zakładanych celów.
- (36) W celu ochrony interesów finansowych Unii Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) jest uprawniony do prowadzenia dochodzeń zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013⁵, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96⁶ i rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95⁷, w celu ustalenia, czy w związku z działaniami w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia miało miejsce nadużycie finansowe, korupcja, pranie pieniędzy lub inne niezgodne z prawem działanie mające wpływ na interesy finansowe Unii.

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁶ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁷ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

- (37) *Działania w zakresie finansowania i inwestycji wspierane w ramach EFZR powinny być zgodne z odnośną polityką UE w dziedzinie jurysdykcji niechętnych współpracy do celów podatkowych, ustanowioną w aktach prawnych Unii i konkluzjach Rady, zwłaszcza tych z dnia 8 listopada 2016 r., w szczególności w ich załączniku, wraz ze wszelkimi późniejszymi aktualizacjami.*

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I
PRZEPISY WPROWADZAJĄCE

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsze rozporządzenie ustanawia Europejski Fundusz na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancję EFZR i fundusz gwarancyjny EFZR.
2. Do celów ust. 1 niniejsze rozporządzenie upoważnia Komisję w imieniu Unii do zawierania umów gwarancji z kwalifikującymi się kontrahentami zdefiniowanymi w art. 10.

Artykuł 2

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- (1) „regionalne platformy inwestycyjne” oznaczają instrumenty łączone, zgodnie z art. 4 ust. 1 lit. e) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014⁸ oraz z art. 40 rozporządzenia Rady (UE) 2015/323⁹ w odniesieniu do wkładu w ramach 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR), w połączeniu z gwarancją EFZR, jak określono w art. 6;

⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 236/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające wspólne zasady i procedury wdrażania unijnych instrumentów na rzecz finansowania działań zewnętrznych (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 95).

⁹ Rozporządzenie Rady (UE) 2015/323 z dnia 2 marca 2015 r. w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (Dz.U. L 58 z 3.3.2015, s. 17).

- (2) „okno inwestycyjne” oznacza docelowy obszar wsparcia z gwarancji EFZR udzielanego portfelom inwestycyjnym w konkretnych regionach, krajach lub sektorach, wdrażany za pośrednictwem regionalnych platform inwestycyjnych;
- (3) „uczestnik” oznacza państwo członkowskie, międzynarodową instytucję finansową lub instytucję publiczną państwa członkowskiego, agencję publiczną lub inny organ wnoszący wkład do funduszu gwarancyjnego EFZR w postaci dotacji pieniężnych lub gwarancji;
- (4) „kraje partnerskie” oznaczają kraje będące sygnatariuszami Umowy o partnerstwie między członkami grupy państw Afryki, Karaibów i Pacyfiku z jednej strony a Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi z drugiej strony, podpisanej w Kotonu 23 czerwca 2000 r.¹⁰, kraje wyszczególnione w załączniku I do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014¹¹, a także kraje kwalifikujące się do współpracy geograficznej na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014¹²;

¹⁰ Dz.U. L 317 z 15.12.2000, ostatnio zmieniona Dz.U. L 287 z 4.11.2010.

¹¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Europejski Instrument Sąsiedztwa (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 27).

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 233/2014 z dnia 11 marca 2014 r. ustanawiające Instrument Finansowania Współpracy na rzecz Rozwoju na lata 2014–2020 (Dz.U. L 77 z 15.3.2014, s. 44).

- (5) „dodatkowość” oznacza zasadę mającą zapewnić, aby *wsparcie w ramach EFZR przyczyniało się do zrównoważonego rozwoju za pośrednictwem działań, których nie można by przeprowadzić bez gwarancji EFZR lub które osiągają pozytywne wyniki lepsze od tych, które można by osiągnąć bez tej gwarancji. Dodatkowość oznacza również przyciąganie finansowania z sektora prywatnego oraz wyeliminowanie niedoskonałości rynku lub zajęcie się nieoptymalnymi sytuacjami inwestycyjnymi, a także poprawę jakości, trwałości, wpływu i skali inwestycji. Działania objęte gwarancją EFZR nie zastępują* wsparcia państwa członkowskiego, prywatnych środków finansowych ani innej interwencji finansowej Unii *lub międzynarodowej, a także unikają* wypierania innych inwestycji publicznych lub prywatnych. *Projekty wspierane w ramach gwarancji EFZR zazwyczaj powinny mieć wyższy profil ryzyka niż portfel inwestycyjny wspierany przez kwalifikujących się kontrahentów w ramach ich zwykłych strategii inwestycyjnych bez gwarancji EFZR.*

ROZDZIAŁ II
EUROPEJSKI FUNDUSZ NA RZECZ ZRÓWNOWAŻONEGO ROZWOJU

Artykuł 3

Cel

1. Celem EFZR jako zintegrowanej koperty finansowej, ***zapewniającej*** zdolności finansowania w formie dotacji, gwarancji lub innych instrumentów finansowych ***kwalifikującym się kontrahentom, jest wspieranie inwestycji*** oraz zwiększonego dostępu do finansowania, ***w pierwszej kolejności w Afryce i krajach objętych europejską polityką sąsiedztwa, w celu wspierania trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju gospodarczego i społecznego oraz promowania społeczno-gospodarczej odporności krajów partnerskich, w tym, w stosownych przypadkach, w kontekście europejskiej polityki sąsiedztwa i nowych ram partnerstwa z państwami trzecimi zgodnie z Europejskim programem w zakresie migracji, ze szczególnym naciskiem na trwały wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu, tworzenie godnych miejsc pracy, młodzież i kobiety, sektory społeczno-gospodarcze oraz mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, przy jednoczesnej maksymalizacji dodatkowości, dostarczaniu innowacyjnych produktów i przyciąganiu funduszy sektora prywatnego.***

2. **EFZR kieruje się celami działań zewnętrznych Unii określonymi w art. 21 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i celami unijnej polityki współpracy na rzecz rozwoju określonymi w art. 208 TFUE oraz uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym zasadami skuteczności rozwoju.** ■ Przynia się *on* do realizacji celów zrównoważonego rozwoju określonych w agendzie na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030, *w szczególności eliminacji ubóstwa, a w stosownych przypadkach przynia się do wdrażania europejskiej polityki sąsiedztwa i tym samym eliminuje konkretne społeczno-ekonomiczne* pierwotne przyczyny migracji i *przynia* się do trwałej reintegracji ■ migrantów *powracających do swoich krajów* pochodzenia, a *także wzmacnia społeczności tranzytowe i przyjmujące.*
3. **EFZR przynia się do wdrażania porozumienia z Paryża poprzez ukierunkowanie także na inwestycje w sektorach wspomagających łagodzenie zmiany klimatu i przystosowanie się do niej.**
4. **EFZR jest zgodny z celami określonymi w zewnętrznych instrumentach finansowania ustanowionych na mocy rozporządzeń (UE) nr 232/2014, (UE) nr 233/2014 oraz rozporządzenia (UE) 2015/323 w sprawie EFR, a także z priorytetami zawartymi w krajowych lub regionalnych programach i dokumentach strategicznych, jeżeli są one dostępne.**

Artykuł 4
Struktura EFZR

1. EFZR składa się z regionalnych platform inwestycyjnych ***ustanowionych na podstawie metod pracy, procedur i struktur*** istniejących ***zewnętrznych*** instrumentów łączonych ***Unii i które zespalają działania łączone*** oraz gwarancję EFZR.

2. Za zarządzanie EFZR odpowiada Komisja. ***Komisja działa w ścisłej współpracy z EBI, przy wsparciu innych kwalifikujących się kontrahentów, w zakresie zarządzania operacyjnego gwarancją EFZR. W tym celu ustanawia się grupę ds. oceny technicznej gwarancji.***

Artykuł 5

Rada strategiczna EFZR

1. W zarządzaniu EFZR Komisji doradza rada strategiczna.
2. **Rada strategiczna doradza Komisji w sprawie strategicznych wytycznych i priorytetów w zakresie inwestycji objętych gwarancją EFZR i przyczynia się do ich dostosowania do zasad przewodnich i celów działań zewnętrznych, sąsiedztwa i polityki rozwoju Unii, a także do celu EFZR, jak określono w art. 3. ■ Wspiera ona również Komisję w ustalaniu ogólnych celów inwestycyjnych dotyczących korzystania z gwarancji EFZR, a także monitoruje odpowiedni i zróżnicowany zakres geograficzny i tematyczny okien inwestycyjnych, ze zwróceniem szczególnej uwagi na kraje wskazane jako doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najslabiej rozwinięte i głęboko zadłużone kraje ubogie.**

3. Rada strategiczna wspiera również ogólną koordynację, **komplementarność** i spójność między regionalnymi platformami inwestycyjnymi, **między trzema filarami PIZ, między PIZ a innymi unijnymi działaniami w zakresie migracji i realizacji programu działań do roku 2030, a także z odpowiednimi unijnymi instrumentami finansowania zewnętrznego i funduszami powierniczymi oraz z upoważnieniem EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich, w tym z inicjatywą EBI na rzecz odporności i instrumentem inwestycyjnym dla AKP, nie naruszając wewnętrznych zasad zarządzania EBI.**

4. W skład rady strategicznej wchodzi przedstawiciele Komisji i Wysokiego Przedstawiciela, wszystkich państw członkowskich i EBI. **Parlament Europejski ma status obserwatora. Uczestnicy, kwalifikujący się kontrahenci**, kraje partnerskie, właściwe organizacje regionalne i **inne zainteresowane strony** mogą w razie potrzeby otrzymać status obserwatora. **Przed włączeniem nowego obserwatora przeprowadza się konsultacje z radą strategiczną.** Radzie strategicznej współprzewodniczy Komisja i Wysoki Przedstawiciel.

5. *Rada strategiczna zbiera się co najmniej dwa razy w roku i w miarę możliwości przyjmuje opinie na zasadzie konsensusu. Dodatkowe posiedzenia mogą być organizowane w dowolnym momencie przez przewodniczącego lub na wniosek jednej trzeciej członków rady. W przypadku niemożności osiągnięcia konsensusu prawa głosu, z należyтым uwzględnieniem źródła finansowania, mają zastosowanie zgodnie z ustaleniami poczynionymi na pierwszym posiedzeniu rady strategicznej i określonymi w jej regulaminie wewnętrznym. Regulamin wewnętrzny określa ramy dotyczące roli obserwatorów. Protokoły i porządki posiedzeń rady strategicznej podaje się do wiadomości publicznej po ich przyjęciu.*
6. *Komisja co roku przedstawia radzie strategicznej sprawozdania z postępów. Rada strategiczna przeprowadza regularne konsultacje ze stosownymi zainteresowanymi podmiotami w sprawie ukierunkowania i wdrożenia EFZR.*
7. *Na etapie wdrażania EFZR rada strategiczna możliwie jak najszybciej przyjmie i opublikuje wytyczne określające, w jaki sposób należy zapewnić zgodność działań EFZR z celami i kryteriami kwalifikowalności określonymi w art. 8.*
8. *Rada strategiczna należycie uwzględni w swoich strategicznych wytycznych stosowne rezolucje Parlamentu Europejskiego oraz decyzje i konkluzje Rady.*

Artykuł 5a
Regionalne rady operacyjne

Każda regionalna platforma inwestycyjna posiada radę operacyjną. Rady operacyjne wspierają Komisję na poziomie wdrażania w definiowaniu regionalnych i sektorowych celów inwestycyjnych, a także regionalnych, sektorowych i tematycznych okien inwestycyjnych oraz formułują opinie dotyczące procesów łączenia i stosowania gwarancji EFZR.

ROZDZIAŁ III
GWARANCJA EFZR I FUNDUSZ GWARANCYJNY EFZR

Artykuł 6
Gwarancja EFZR

1. Unia, *po starannej analizie wykonalności projektu*, zapewnia nieodwołalną i bezwarunkową gwarancję na żądanie kwalifikującym się kontrahentom na działania w zakresie finansowania i inwestycji objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
 - 1a. *Gwarancja EFZR wspiera działania w zakresie finansowania i inwestycji w partnerskich krajach afrykańskich oraz partnerskich krajach objętych polityką sąsiedztwa.*
2. Gwarancję EFZR przyznaje się jako gwarancję na żądanie w odniesieniu do instrumentów, o których mowa w art. 9, i zgodnie z kryteriami kwalifikowalności, o których mowa w art. 8.

Artykuł 7

Wymagania dotyczące korzystania z gwarancji EFZR

1. Przyznanie gwarancji EFZR jest zależne od zawarcia odnośnej umowy gwarancji EFZR między Komisją w imieniu Unii i kwalifikującym się kontrahentem.
2. **■** Okres inwestycji, w którym można zawierać z kwalifikującymi się kontrahentami umowy gwarancji EFZR w celu wsparcia działań w zakresie finansowania i inwestycji, trwa do dnia 31 grudnia 2020 r.
3. Maksymalny dozwolony okres zawierania umów przez kwalifikujących się kontrahentów **ze współfinansującymi partnerami z sektora prywatnego**, instytucjami pośrednictwa finansowego lub beneficjentami końcowymi wynosi cztery lata od zawarcia odnośnej umowy gwarancji.

Artykuł 8

Kryteria kwalifikowalności dotyczące wykorzystania gwarancji EFZR

1. Działania w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujące się do wsparcia w ramach gwarancji EFZR **zgodnie z jego celem określonym w art. 3** są spójne ze strategiami politycznymi Unii, w szczególności unijną polityką rozwoju i sąsiedztwa, a **także** ze strategiami i polityką krajów partnerskich, i są do nich dostosowane. **Działania uwzględniają inne unijne i międzynarodowe wsparcie służące zapewnieniu komplementarności z innymi inicjatywami i wspierają następujące cele ogólne:**
 - a) przyczynienie się do **zrównoważonego rozwoju w jego wymiarze gospodarczym, społecznym i środowiskowym oraz do realizacji programu działań na rzecz zrównoważonego rozwoju do roku 2030 i, w stosownych przypadkach, europejskiej polityki sąsiedztwa**, ze szczególnym naciskiem na **likwidację ubóstwa**, tworzenie **godnych miejsc pracy, możliwości gospodarczych, umiejętności i przedsiębiorczości oraz promowanie zwłaszcza równouprawnienia płci i wzmocnienia pozycji kobiet i osób młodych, przy jednoczesnym wspieraniu i wzmocnianiu praworządności, dobrego zarządzania i praw człowieka;**

- aa) przyczynienie się do realizacji polityki migracyjnej Unii, w tym – w stosownych przypadkach – nowych ram partnerstwa z państwami trzecimi;*
- ab) przyczynienie się – poprzez promowanie zrównoważonego rozwoju – do wyeliminowania pierwotnych przyczyn migracji, w tym nieuregulowanej migracji, a także zwiększenia odporności społeczności tranzytowych i przyjmujących i wniesienia wkładu w trwałą reintegrację migrantów powracających do swoich krajów pochodzenia, z należywym uwzględnieniem wzmocnienia praworządności, dobrego zarządzania i praw człowieka;*
- b) wzmocnienie sektorów społeczno-gospodarczych, w szczególności infrastruktury publicznej i prywatnej obejmującej energię pochodzącą ze źródeł odnawialnych i zrównoważoną, zarządzanie wodą i odpadami, transport, technologie informacyjno-komunikacyjne, a także środowisko, zrównoważone wykorzystanie zasobów naturalnych, zrównoważone rolnictwo i „niebieski” wzrost, infrastrukturę społeczną, zdrowie i kapitał ludzki, w celu poprawy środowiska społeczno-gospodarczego;*
- c) zapewnienie finansowania i wsparcia na rzecz rozwoju sektora prywatnego i spółdzielczego, ze szczególnym uwzględnieniem lokalnych przedsiębiorstw, mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw, przy jednoczesnym eliminowaniu niedoskonałości rynku oraz ograniczaniu zakłóceń rynku i promowaniu wkładu europejskich przedsiębiorstw w cele EFZR;*

- d) **zlikwidowanie wąskich gardeł w inwestycjach prywatnych *poprzez zapewnienie instrumentów finansowych***, w tym zapewnienie gwarancji z tytułu pierwszej straty obejmujące portfele gwarancji udzielanych na potrzeby realizacji projektów sektora prywatnego, takich jak gwarancje kredytowe dla małych i średnich przedsiębiorstw oraz gwarancje z tytułu szczególnego ryzyka dla projektów infrastrukturalnych i innego kapitału wysokiego ryzyka; ***zapewniane instrumenty finansowe mogą być denominowane w walucie lokalnej danego kraju partnerskiego;***
- e) ***lewarowanie finansowania z sektora prywatnego, ze szczególnym naciskiem na mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa, dzięki zlikwidowaniu wąskich gardeł i przeszkód w inwestycjach;***
- ea) ***przyczynianie się do działań w dziedzinie klimatu, ochrony środowiska i zarządzania środowiskiem, a tym samym przynoszenie wspólnych korzyści dla klimatu przez przeznaczanie co najmniej 28 % finansowania na inwestycje przyczyniające się do działań w dziedzinie klimatu, energii ze źródeł odnawialnych i zasobooszczędności.***

2. Gwarancja EFZR wspiera działania w zakresie finansowania i inwestycji, które ***służą zaradzeniu niedoskonałościom rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji i które:***

- a) ***zapewniają dodatkowość;***
- aa) ***zapewniają komplementarność z innymi inicjatywami, przy upewnieniu się, że działania objęte gwarancją EFZR są wyraźnie odrębne, w szczególności od zarządzanych przez EBI działań w ramach upoważnienia EBI do udzielania pożyczek na rzecz państw trzecich;***

- b) gwarantują dopasowanie interesów dzięki zapewnieniu odpowiedniego podziału ryzyka wśród odnośnych kwalifikujących się kontrahentów i innych potencjalnych partnerów;
- c) są wykonalne pod względem gospodarczym i finansowym, ***z należytym uwzględnieniem możliwości*** wsparcia i współfinansowania ***danego projektu*** przez prywatnych i publicznych partnerów, ***z jednoczesnym uwzględnieniem konkretnego środowiska działania i zdolności krajów wskazanych jako kraje doświadczające niestabilności lub konfliktu, kraje najslabiej rozwinięte i głęboko zadłużone kraje ubogie, w których mogą być przyznane bardziej preferencyjne warunki;***
- d) są wykonalne pod względem technicznym i zrównoważone z perspektywy środowiskowej i społecznej; oraz
- e) ***w miarę możliwości*** maksymalizują mobilizację kapitału sektora prywatnego;
- ea) są zgodne z zasadami skuteczności rozwoju określonymi w partnerstwie z Pusan w sprawie skutecznej współpracy na rzecz rozwoju i potwierdzonymi w Nairobi w grudniu 2016 r., w tym z prawem własności, dostosowaniem, skupieniem na wynikach, przejrzystością i wzajemną rozliczalnością, jak również odejściem od pomocy wiązanej;***

- eb) są opracowane tak, aby spełniać kryteria oficjalnej pomocy rozwojowej ustanowione przez Komitet Pomocy Rozwojowej przy OECD z uwzględnieniem specyfiki rozwoju sektora prywatnego; oraz*
- ec) są wdrażane z pełnym poszanowaniem uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym wytycznych, zasad i konwencji, w tym zasad dotyczących odpowiedzialnego inwestowania, wytycznych ONZ dotyczących biznesu i praw człowieka, wytycznych OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych, a także zasad odpowiedzialnego inwestowania w rolnictwo i systemy żywnościowe Organizacji ds. Wyżywienia i Rolnictwa ONZ i konwencji Międzynarodowej Organizacji Pracy, a także międzynarodowych praw człowieka.*
3. *W indywidualnych przypadkach w działaniach można łączyć finansowanie z różnych instrumentów Unii w zakresie, w jakim jest to konieczne dla powodzenia projektów inwestycyjnych objętych EFZR, o ile nie prowadzi to do zmniejszenia finansowania innych celów rozwoju.*

4. Komisja – z *należyтым uwzględnieniem doradztwa zapewnianego przez radę strategiczną, po przeprowadzeniu konsultacji z radami operacyjnymi oraz poinformowaniu Parlamentu Europejskiego i Rady – definiuje* okna inwestycyjne dla konkretnych regionów lub partnerów inwestycyjnych, lub dla jednych i drugich, dla konkretnych sektorów, konkretnych projektów lub dla konkretnych kategorii beneficjentów końcowych, lub dla jednych i drugich, które mają być finansowane w ramach instrumentów, o których mowa w art. 9, objętych gwarancją EFZR do określonej kwoty. *W informacjach dla Parlamentu Europejskiego i Rady określa się, w jaki sposób okna inwestycyjne są zgodne z wymogami określonymi w art. 3 i 8, oraz wyszczególnia ich priorytety w zakresie finansowania. EBI powinien przedstawiać pisemną opinię na temat kwestii związanych z bankowością; opinia taka powinna towarzyszyć każdemu wnioskowi dotyczącemu okien inwestycyjnych.* Wszystkie wnioski o wsparcie finansowe w ramach okien finansowych przedkładane są Komisji.

Wybór okien inwestycyjnych musi być należycie uzasadniony za pomocą analizy niedoskonałości rynku lub nieoptymalnej sytuacji w zakresie inwestycji. Analizy takie prowadzi Komisja we współpracy z potencjalnie kwalifikującymi się kontrahentami i zainteresowanymi stronami.

W ramach platformy inwestycyjnej dla Afryki znaczną część gwarancji EFZR przydziela się krajom niestabilnym i dotkniętym konfliktami, krajom bez dostępu do morza oraz krajom najslabiej rozwiniętym.

Komisja dokonuje oceny działań wspieranych w ramach gwarancji EFZR na podstawie kryteriów kwalifikowalności ustanowionych w art. 8 ust. 1 i 2, w miarę możliwości opierając się na istniejących systemach pomiaru wyników kwalifikujących się kontrahentów. Podaje ona do publicznej wiadomości wyniki swojej oceny w odniesieniu do każdego okna inwestycyjnego w ujęciu rocznym.

Artykuł 9

Instrumenty kwalifikujące się do gwarancji EFZR

1. Gwarancję EFZR stosuje się do pokrycia ryzyka z tytułu następujących instrumentów:
 - a) pożyczek, *w tym pożyczek w walucie lokalnej*;
 - b) gwarancji;
 - c) kontrgwarancji;
 - d) instrumentów rynków kapitałowego;
 - e) wszelkich innych form finansowania lub wsparcia jakości kredytowej, **ubezpieczeń**, udziałów kapitałowych i quasi-kapitałowych.

2. Instrumenty wyszczególnione w ust. 1 mogą być zapewniane przez kwalifikujących się kontrahentów ■ w ramach okna inwestycyjnego lub projektu indywidualnego zarządzanego przez kwalifikującego się kontrahenta. ***Mogą one być zapewniane na rzecz krajów partnerskich, w tym krajów doświadczających niestabilności lub konfliktu lub stojących w obliczu wyzwań w zakresie odbudowy i odnowy pokonfliktowej, oraz instytucji tych krajów partnerskich, w tym ich publicznych banków krajowych oraz prywatnych banków lokalnych, a także instytucji finansowych oraz podmiotów sektora prywatnego tych krajów partnerskich. W krajach doświadczających niestabilności lub konfliktu, a także – w uzasadnionych przypadkach – w innych krajach, wsparcie może być udzielane na rzecz inwestycji sektora publicznego, które mają istotne skutki dla rozwoju sektora prywatnego.***

Artykuł 10
Kwalifikowalność i wybór kontrahentów

1. Do celów gwarancji EFZR kwalifikujący się kontrahenci to:
 - a) Europejski Bank Inwestycyjny oraz Europejski Fundusz Inwestycyjny;
 - b) podmioty prawa publicznego;
 - c) organizacje międzynarodowe i ich agencje;
 - d) podmioty prawa prywatnego realizujące misję publiczną, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
 - e) podmioty prawa prywatnego państwa członkowskiego, które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe, w drodze odstępstwa od art. 58 ust. 1 lit. c) ppkt (vii) rozporządzenia nr 966/2012;
 - f) podmioty prawa prywatnego kraju partnerskiego, które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe, w drodze odstępstwa od art. 58 ust. 1 lit. c) ppkt (vii) rozporządzenia nr 966/2012.

2. Kwalifikujący się kontrahenci przestrzegają zasad i warunków określonych w art. 60 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012. *W przypadku podmiotów prawa prywatnego w państwie członkowskim lub w kraju partnerskim, pierwszeństwo mają te, które przewidują ujawnienie informacji dotyczących kryteriów z zakresu ochrony środowiska, polityki społecznej i ładu korporacyjnego.*

W miarę możliwości gwarancja jest realizowana pod kierunkiem kwalifikującego się kontrahenta europejskiego zgodnie z kryteriami określonymi w niniejszym rozporządzeniu. Komisja zapewnia skuteczne, wydajne i sprawiedliwe wykorzystanie dostępnych zasobów wśród kwalifikujących się kontrahentów, przy jednoczesnym wspieraniu współpracy między nimi.

Komisja zapewnia sprawiedliwe traktowanie wszystkich kwalifikujących się kontrahentów i zapewnia, aby unikano konfliktów interesów na etapach realizacji EFZR. W celu zapewnienia komplementarności Komisja może zwrócić się do kwalifikujących się kontrahentów o dostarczenie stosownych informacji na temat ich działań innych niż działania w ramach EFZR.

3. Komisja wybiera kwalifikujących się kontrahentów zgodnie z art. 61 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.
- 3a. *Kwalifikujący się kontrahenci mogą zostać zaproszeni do udziału w wymianie poglądów w Parlamencie Europejskim lub Radą w odniesieniu do działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych niniejszym rozporządzeniem.*

Artykuł 11

Zakres i warunki gwarancji UE

1. Gwarancja EFZR w żadnym wypadku nie przekracza 1 500 000 000 EUR bez uszczerbku dla ust. 2.
2. Państwa członkowskie i **państwa EFTA** mogą wносить wkład do funduszu gwarancyjnego EFZR w formie gwarancji lub środków pieniężnych. **Z zastrzeżeniem opinii rady strategicznej i** zatwierdzenia przez Komisję, inni uczestnicy mogą wносить wkład w formie środków pieniężnych.

Kwota gwarancji przekraczająca kwotę wskazaną w ust. 1 przyznawana jest w imieniu Unii.

Zagregowane płatności netto z budżetu ogólnego Unii w ramach gwarancji EFZR nie przekraczają 1 500 000 000 EUR. W stosownych przypadkach państwa członkowskie lub inni uczestnicy dokonują płatności z tytułu uruchomienia gwarancji na zasadzie równorzędności z Unią, bez uszczerbku dla ust. 4.

Porozumienie w sprawie wkładu zawierane jest między Komisją, w imieniu Unii, a uczestnikiem i zawiera, w szczególności, postanowienia dotyczące warunków płatności.

3. Gwarancję EFZR udostępnia się dopiero po zatwierdzeniu wkładu w formie środków pieniężnych w wysokości 400 000 000 EUR z 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju (EFR)¹³ do budżetu ogólnego Unii.

Państwa członkowskie mogą wносить wkład do gwarancji EFZR w formie gwarancji lub środków pieniężnych.

Komisja **niezwłocznie** informuje Parlament Europejski i Radę o zatwierdzonych wkładach.

4. W przypadku wkładu wnoszonego przez państwa członkowskie w formie gwarancji uruchomienie gwarancji jest możliwe jedynie po tym, jak pula środków finansowych z budżetu ogólnego Unii zwiększona w wyniku innego wkładu w formie środków pieniężnych zostanie wykorzystana na płatności z tytułu uruchomienia gwarancji.

Na wniosek państw członkowskich w **radzie strategicznej** wniesiony przez nie wkład może zostać przeznaczony na rozpoczęcie projektów w konkretnych regionach, krajach, sektorach lub **istniejących** oknach inwestycyjnych.

Każdy wkład może zostać wykorzystany do pokrycia uruchomienia gwarancji niezależnie od przeznaczenia.

¹³ Umowa wewnętrzna między przedstawicielami rządów państw członkowskich, zebranymi w Radzie, w sprawie finansowania pomocy Unii Europejskiej na podstawie wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020 zgodnie z umową o partnerstwie AKP–UE oraz w sprawie przydzielania pomocy finansowej dla krajów i terytoriów zamorskich, do których stosuje się część czwartą Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 210 z 6.8.2013, s. 1).

5. W okresie wdrażania gwarancji EFZR co najmniej 400 000 000 EUR z pokrycia gwarancji EFZR przeznaczają się na inwestycje w krajach partnerskich kwalifikujących się w ramach 11. EFR, *zgodnie z celami umowy o partnerstwie z Kotonu*.
- 5a. *Co najmniej 100 000 000 EUR z pokrycia gwarancji EFZR przydziela się na inwestycje w krajach partnerskich z wschodniego i południowego sąsiedztwa zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 232/2014.***

Artykuł 12

Wdrażanie umów gwarancji EFZR

1. Komisja w imieniu Unii zawiera z kwalifikującymi się kontrahentami wybranymi zgodnie z art. 10 i ust. 4 umowy gwarancji EFZR w sprawie przyznania wybranym kwalifikującym się kontrahentom bezwarunkowej i nieodwołalnej gwarancji EFZR na żądanie.
2. Dla każdego okna inwestycyjnego zawierana jest co najmniej jedna umowa gwarancji między Komisją a wybranym kwalifikującym się kontrahentem lub kwalifikującymi się kontrahentami. W celu uwzględnienia szczegółowych potrzeb gwarancja EFZR może być przyznana na indywidualne działania w zakresie finansowania lub inwestycji. Porozumienia mogą być zawierane z konsorcjum składającym się z co najmniej dwóch kwalifikujących się kontrahentów.

Wszystkie umowy gwarancji są udostępniane Parlamentowi Europejskiemu i Radzie na ich wniosek, z uwzględnieniem ochrony poufnych informacji i szczególnie chronionych informacji handlowych.

3. Umowy gwarancji zawierają, w szczególności, postanowienia dotyczące następujących kwestii:
- a) szczegółowych zasad udzielania gwarancji EFZR, w tym metod objęcia gwarancją i zdefiniowanych w niej limitów dla portfeli i projektów poszczególnych rodzajów instrumentów, *a także analizy ryzyka w odniesieniu do projektu i portfela, w tym na szczeblu sektorowym, regionalnym i krajowym;*
 - aa) *celów szczegółowych i celu głównego niniejszego rozporządzenia, oszacowania potrzeb i wskazania oczekiwanych wyników, z uwzględnieniem promowania społecznej odpowiedzialności przedsiębiorstw i odpowiedzialnego prowadzenia działalności, w tym w szczególności przez poszanowanie uzgodnionych na szczeblu międzynarodowym wytycznych, zasad i instrumentów prawnych, o których mowa w art. 8 ust. 2 lit. ec);*
 - b) wynagrodzenia z tytułu gwarancji, *które odzwierciedla poziom ryzyka; powinno być możliwe, aby wynagrodzenie było częściowo dotowane w celu nadania bardziej korzystnych warunków, w należycie uzasadnionych przypadkach, w szczególności w państwach, o których mowa w art. 8 ust. 2 lit. c);*

- c) wymagań dotyczących wykorzystania gwarancji EFZR, w tym warunków płatności, takich jak konkretne ramy czasowe, odsetki należne z tytułu wymagalnych kwot, koszty i koszty odzyskiwania środków, a także ewentualnych niezbędnych ustaleń dotyczących płynności;
- d) **procedur dotyczących roszczeń, w tym – choć nie tylko – zdarzeń inicjujących i okresu oczekiwania; oraz** postanowień i procedur dotyczących dochodzenia roszczeń;
- e) postanowień dotyczących monitorowania, sprawozdawczości i oceny zobowiązań zgodnie z art. 15 i 16;
- ea) jasnych i dostępnych procedur rozpatrywania skarg ze strony osób trzecich poszkodowanych wskutek wdrażania projektów objętych gwarancją EFZR.**

4. **Zawierając** umowy gwarancji z kwalifikującymi się kontrahentami, Komisja **należy uwzględnić:**

-aa) doradztwo i wskazówki udzielone przez rady, zgodnie z art. 4 i 5;

- a) cele okna inwestycyjnego;
- b) doświadczenie, a także zdolności operacyjne i finansowe kontrahenta **oraz jego zdolności w zakresie zarządzania ryzykiem;**
- c) ilość zasobów własnych **oraz wielkość współfinansowania przez sektor prywatny,** które kontrahent jest gotów uruchomić na potrzeby okna inwestycyjnego.

5. Kwalifikujący się kontrahent zatwierdza działania w zakresie finansowania i inwestycji według własnych zasad i procedur oraz zgodnie z warunkami umowy gwarancji.
6. Gwarancja EFZR może obejmować:
 - a) w przypadku instrumentów dłużnych – kwotę główną i wszystkie odsetki oraz kwoty należne względem wybranego kwalifikującego się kontrahenta, lecz nie dostarczone mu zgodnie z warunkami finansowania w wyniku niewykonania zobowiązania;
 - b) w przypadku inwestycji kapitałowych – środki zainwestowane i związane z nimi koszty finansowania;
 - c) w przypadku innych działań w zakresie finansowania i inwestycji, o których mowa w art. 8 ust. 2, kwoty wykorzystane i związane z nimi koszty sfinansowania;
 - d) wszystkie stosowne wydatki i koszty odzyskiwania środków związane ze zdarzeniem niewykonania zobowiązania, o ile nie zostały one odliczone od wpływów z odzyskania środków.
7. Umowy gwarancji ustanawiają szczegółowe zasady dotyczące zakresu, wymogów, kwalifikowalności, kwalifikujących się kontrahentów oraz procedur.

Artykuł 13
Fundusz gwarancyjny EFZR

1. Fundusz gwarancyjny EFZR stanowi bufor płynnościowy, z którego dokonywane będą płatności na rzecz kwalifikujących się kontrahentów w przypadku uruchomienia gwarancji EFZR zgodnie z odnośną umową gwarancji EFZR.
2. Fundusz gwarancyjny EFZR jest zasilany z:
 - a) wkładów z budżetu ogólnego Unii i z innych źródeł;
 - b) **dobrowolnych** wkładów państw członkowskich i innych uczestników;
 - c) zwrotów z zainwestowanych środków funduszu gwarancyjnego EFZR;
 - d) kwot odzyskanych od dłużników, którzy nie wykonali zobowiązania, zgodnie z postanowieniami dotyczącymi odzyskiwania ustanowionymi w umowach gwarancji;
 - e) przychodów i wszelkich innych płatności uzyskanych przez Unię zgodnie z umowami gwarancji.

3. Przychody funduszu gwarancyjnego EFZR, o których mowa w ust. 2 lit. c) i e), stanowią wewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. 21 ust. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) nr 966/2012.
4. Środki funduszu gwarancyjnego EFZR, o których mowa w ust. 2, są zarządzane bezpośrednio przez Komisję i inwestowane zgodnie z zasadą należytego zarządzania finansami oraz zgodnie z odpowiednimi normami ostrożnościowymi. ***Do dnia 30 czerwca 2019 r. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie niezależną zewnętrzną ocenę zalet i wad powierzenia Komisji, EBI – lub obu tym instytucjom łącznie – zarządzania finansowymi aktywami funduszu gwarancyjnego dla działań zewnętrznych i Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju, z uwzględnieniem odpowiednich kryteriów technicznych i instytucjonalnych stosowanych do porównywania usług zarządzania aktywami, włączając w to infrastrukturę techniczną, porównanie kosztów świadczonych usług, strukturę instytucjonalną, sprawozdawczość, wydajność, rozliczalność i wiedzę fachową poszczególnych instytucji oraz innych uprawnień do zarządzania aktywami w odniesieniu do budżetu UE. W stosownym przypadku ocenie towarzyszy wniosek ustawodawczy.***
5. Wpłaty do funduszu gwarancyjnemu EFZR są wykorzystywane w celu osiągnięcia odpowiedniego poziomu rezerw, aby pokryć całość zobowiązań z tytułu gwarancji EFZR. Wskaźnik tworzenia rezerw wynosi 50 % całości zobowiązań z tytułu gwarancji EFZR pokrytych z budżetu ogólnej Unii.
6. Po dokonaniu oceny, czy wysokość funduszu gwarancyjnego EFZR jest odpowiednia zgodnie ze sprawozdaniem określonym w art. 15 ust. 3, dokonuje się następujących płatności:
 - a) ***nie naruszając przepisów ust. 8***, ewentualne nadwyżki zwracane są do budżetu ogólnej Unii;
 - b) ewentualne uzupełnienie funduszu gwarancyjnego EFZR jest wpłacane w rocznych transzach przez okres maksymalnie trzech lat, począwszy od roku n+1.

7. Od dnia 1 stycznia 2021 r., jeżeli w wyniku uruchomienia gwarancji EFZR poziom środków w funduszu gwarancyjnym spadnie poniżej wartości 50 % wskaźnika tworzenia rezerw, o którym mowa w ust. 5, Komisja przedkłada sprawozdanie w sprawie:
- a) *przyczyny niedoboru, ze szczegółowymi objaśnieniami; oraz*
 - b) *jeśli zostanie to uznane za konieczne, wszelkich nadzwyczajnych środków, które mogą być wymagane do uzupełnienia funduszu gwarancyjnego EFZR.*
8. Po uruchomieniu gwarancji EFZR wpłaty do funduszu gwarancyjnego EFZR, o których mowa w ust. 2 lit. c), d) i e), przekraczające zasoby konieczne do osiągnięcia poziomu wskaźnika tworzenia rezerw, o którym mowa w ust. 5, **lub wszelkie nadwyżki przewidziane w ust. 6 lit. a)** wykorzystuje się **przede wszystkim** w granicach **maksymalnego** okresu ■ określonego w art. 7 ust. 3, aby przywrócić początkową wysokość kwoty gwarancji EFZR.

Artykuł 14

Finansowanie funduszu gwarancyjnego EFZR z budżetu ogólnego Unii

Z budżetu ogólnego Unii zapewnia się wkład w wysokości 350 000 000 EUR.

ROZDZIAŁ IV
SPRAWOZDAWCZOŚĆ, RACHUNKOWOŚĆ I OCENA

Artykuł 15

Sprawozdawczość i rachunkowość

1. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie roczne sprawozdania z działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją EFZR. Sprawozdanie to podaje się do wiadomości publicznej. Obejmuje ono następujące elementy:
- aa) *ocenę wyników przyczyniających się do realizacji celów określonych w art. 3 oraz art. 8 ust. 1 i 2;*
 - a) ocenę realizowanych działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją EFZR, na szczeblu sektorowym, krajowym i regionalnym, oraz ich zgodności z niniejszym rozporządzeniem, ***łącznie ze środkami w zakresie ryzyka i ich wpływem na stabilność finansową i gospodarczą partnerów;***
 - b) ***na podstawie wskaźników przewidzianych w art. 8 ust. 4a – ocenę dodatkowości, wartości dodanej, skali zaangażowania sektora prywatnego w finansowanie, oczekiwanych i osiągniętych wyników oraz skutków działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją EFZR w ujęciu zbiorczym, w tym wpływu na tworzenie **godnych** miejsc pracy, **eliminację ubóstwa i sposoby zajęcia się pierwotnymi przyczynami migracji, w tym migracji nieuregulowanej; ocena ta obejmuje w miarę możliwości analizę uwzględniającą aspekt płci w odniesieniu do działań objętych gwarancją w oparciu o dowody i dane segregowane ze względu na płeć;*****

- c) ocenę zgodności z warunkami dotyczącymi wykorzystania gwarancji EFZR oraz kluczowymi wskaźnikami skuteczności działania ustalonymi dla każdego przedłożonego wniosku;
- d) ocenę efektu mnożnikowego osiągniętego w wyniku działań objętych gwarancją EFZR;
- e) kwotę finansową przekazaną beneficjentom oraz ocenę działań w zakresie finansowania i inwestycji podejmowanych przez poszczególnych kontrahentów w ujęciu zbiorczym;
- f) ocenę *dodatkowości i* wartości dodanej działań w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujących się kontrahentów oraz łącznego ryzyka związanego z tymi działaniami;
- g) szczegółowe informacje dotyczące przypadków uruchomienia gwarancji EFZR, strat, zwrotu z inwestycji, kwot odzyskanych i wszelkich innych otrzymanych płatności, *a także ogólnej ekspozycji na ryzyko;*

- h) sprawozdania finansowe dotyczące działań kwalifikujących się kontrahentów w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia skontrolowane przez niezależnego audytora zewnętrznego;
- ha) ocenę synergii i komplementarności działań objętych gwarancją EFZR oraz drugiego i trzeciego filaru PIZ na podstawie istniejących sprawozdań dotyczących odnośnych instrumentów, ze szczególnym uwzględnieniem postępów w dziedzinie dobrych rządów, w tym w walce z korupcją i nielegalnymi przepływami finansowymi, poszanowania praw człowieka, praworządności i strategii politycznych uwzględniających aspekt płci, a także pobudzania przedsiębiorczości, lokalnego otoczenia gospodarczego i lokalnych rynków finansowych;*
- hb) ocenę zgodności działań objętych gwarancją EFZR z uzgodnionymi na szczeblu międzynarodowym zasadami skuteczności rozwoju;*
- hc) ocenę wynagrodzenia z tytułu gwarancji i wdrażania art. 20.*

2. Do celów rachunkowości i sprawozdawczości Komisji w zakresie rodzajów ryzyka objętych gwarancją EFZR oraz zarządzania przez Komisję funduszem gwarancyjnym EFZR, kwalifikujący się kontrahenci, z którymi zawarto umowę gwarancji, co roku przekazują Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu sprawozdania finansowe z działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, skontrolowane przez niezależnego audytora zewnętrznego i zawierające, między innymi, informacje dotyczące:
- a) oceny ryzyka działań w zakresie finansowania i inwestycji kwalifikujących się kontrahentów, w tym informacje dotyczące zobowiązań Unii wycenianych zgodnie z unijnymi regułami rachunkowości określonymi przez księgowego Komisji w oparciu o przyjęte na szczeblu międzynarodowym standardy rachunkowości dla sektora publicznego;
 - b) pozostałych do uregulowania zobowiązań finansowych Unii wynikających z gwarancji EFZR udzielonych kwalifikującym się kontrahentom na potrzeby prowadzonych przez nich działań w zakresie finansowania i inwestycji, w podziale na poszczególne działania.

Na wniosek Komisji kontrahenci przekazują wszelkie dodatkowe informacje niezbędne Komisji do wypełniania jej obowiązków wynikających z niniejszego rozporządzenia.

3. Do dnia 31 marca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Trybunałowi Obrachunkowemu w związku z rocznym sprawozdaniem finansowym Komisji wymagane informacje na temat sytuacji funduszu gwarancyjnego EFZR. Ponadto do dnia 31 maja każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Trybunałowi Obrachunkowemu roczne sprawozdanie dotyczące zarządzania funduszem gwarancyjnym EFZR w poprzednim roku kalendarzowym, łącznie z oceną adekwatności tworzenia rezerw, wysokości funduszu gwarancyjnego oraz szacowanym zapotrzebowaniem na jego uzupełnienie.

Sprawozdanie roczne obejmuje prezentację sytuacji finansowej funduszu gwarancyjnego EFZR na koniec poprzedniego roku kalendarzowego, przepływy finansowe w poprzednim roku kalendarzowym, a także znaczące transakcje i wszelkie stosowne informacje na temat rachunków finansowych. Sprawozdanie to zawiera także informacje na temat zarządzania finansowego, wyników funduszu oraz ryzyka funduszu gwarancyjnego na koniec poprzedniego roku kalendarzowego.

Artykuł 16
Ocena i przegląd

1. Do dnia 31 grudnia **2019** r. Komisja przeprowadza ocenę początkowego funkcjonowania EFZR, **zarządzania nim oraz skutecznego przyczyniania się przezeń do osiągnięcia celów określonych w niniejszym rozporządzeniu**. Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie swoje sprawozdanie oceniające zawierające niezależną **zewnętrzną** ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia, **któremu towarzyszy w stosownych przypadkach uzasadniony wniosek zmiany niniejszego rozporządzenia, w szczególności w celu przedłużenia początkowego okresu inwestycji, o którym mowa w art. 7 ust. 2. Do tego sprawozdania oceniającego dołączana jest opinia Trybunału Obrachunkowego**.
2. Do dnia 31 grudnia **2019** r., a następnie co trzy lata, Komisja przeprowadza ocenę wykorzystania i **funkcjonowania** funduszu gwarancyjnego EFZR. Komisja przedkłada swoje sprawozdanie oceniające Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Do tego sprawozdania oceniającego dołączana jest opinia Trybunału Obrachunkowego.

ROZDZIAŁ V
PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 17

Przejrzystość, komunikacja i publiczne ujawnianie informacji

1. Zgodnie z unijnymi przepisami dotyczącymi przejrzystości i **przepisami** Unii w zakresie dostępu do dokumentów i informacji **oraz ochrony danych** kwalifikujący się kontrahenci **proaktywnie i systematycznie** udostępniają na swoich stronach internetowych informacje dotyczące wszystkich działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją EFZR na mocy niniejszego rozporządzenia, w szczególności dotyczące sposobu, w jaki działania te przyczyniają się do **osiągania celów i** realizacji wymogów niniejszego rozporządzenia. **O ile jest to możliwe, takie informacje muszą być rozbite na poziomie projektów. Takie informacje zawsze uwzględniają ochronę poufnych informacji i szczególnie chronionych informacji handlowych.**
2. **Komisja publikuje na swojej stronie internetowej informacje o działaniach w zakresie finansowania i inwestycji i wszystkie istotne elementy umowy gwarancji, w tym informacje na temat tożsamości prawnej kontrahentów, oczekiwanych korzyści dla rozwoju oraz procedur składania skarg zgodnie z art. 12 ust. 3 lit. ea), z uwzględnieniem ochrony poufnych informacji i szczególnie chronionych informacji handlowych.**

3. *Kwalifikujący się kontrahenci rozpowszechniają informacje o wsparciu Unii we wszystkich publikowanych przez nich informacjach na temat działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych gwarancją EFZR zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.*
4. *Delegatury Unii Europejskiej włączają informacje o możliwościach finansowania oferowanych przez EFZR do swoich komunikatów skierowanych do organizacji społeczeństwa obywatelskiego i ogółu odbiorców.*

Artykuł 17a

Mechanizm rozpatrywania skarg i dochodzenia roszczeń

W związku z ewentualnymi skargami osób trzecich w krajach partnerskich, w tym społeczności i osób fizycznych poszkodowanych wskutek projektów wspieranych z gwarancji EFZR, Komisja i delegatury Unii Europejskiej publikują na swoich stronach internetowych bezpośrednio odniesienia do mechanizmów składania skarg odnośnych kontrahentów, którzy zawarli umowy z Komisją. Komisja zapewnia także możliwość bezpośredniego przyjmowania zażaleń dotyczących rozpatrywania skarg przez kwalifikujących się kontrahentów. Uwzględnia ona te informacje w kontekście przyszłej współpracy z tymi kontrahentami.

Artykuł 18

Kontrola prowadzona przez Trybunał Obrachunkowy

1. Trybunał Obrachunkowy przeprowadza zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) kontrolę zewnętrzną działań prowadzonych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem, **a działania ta podlegają zatem procedurze udzielania absolutorium zgodnie z art. 319 TFUE.**
2. Do celów ust. 1 Trybunałowi Obrachunkowemu zapewnia się – na jego żądanie i zgodnie z art. 287 ust. 3 TFUE – dostęp do wszelkich dokumentów lub informacji niezbędnych do wykonywania jego zadań **kontrolnych.**

Artykuł 19

Środki zwalczania nadużyć finansowych

1. Komisja lub kwalifikujący się kontrahenci niezwłocznie informują Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) w przypadku, gdy na dowolnym etapie przygotowania, realizacji lub ukończenia działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia mają podstawy podejrzewać wystąpienie nadużycia finansowego, korupcji, prania pieniędzy lub innego niezgodnego z prawem działania, które może mieć wpływ na interesy finansowe Unii. **Przekazują mu oni wszelkie niezbędne informacje umożliwiające pełne i gruntowne dochodzenie.**

2. W celu ochrony interesów finansowych Unii OLAF może prowadzić dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013, rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 i rozporządzeniu Rady (WE, Euratom) nr 2988/95, w celu ustalenia, czy w związku z działaniami w zakresie finansowania i inwestycji objętymi zakresem niniejszego rozporządzenia miało miejsce nadużycie finansowe, korupcja, pranie pieniędzy lub inne niezgodne z prawem działanie mające wpływ na interesy finansowe Unii. OLAF może przekazywać właściwym organom zainteresowanych państw członkowskich wszelkie informacje uzyskane w trakcie swoich dochodzeń.

W przypadku udowodnienia takich niezgodnych z prawem działań kwalifikujący się kontrahenci podejmują starania służące odzyskaniu środków w odniesieniu do swoich działań w zakresie finansowania i inwestycji objętych zakresem niniejszego rozporządzenia, których dotyczą takie niezgodne z prawem działania, ***a także przedstawiają właściwym organom wszystkie informacje potrzebne do celów dochodzenia i ewentualnego ścigania.***

Artykuł 20

Wykluczone działania i jurysdykcje niechętnie współpracy

1. Prowadząc działania w zakresie finansowania i inwestycji, kwalifikujący się kontrahenci **przestrzegają obowiązującego prawodawstwa UE i uzgodnionych norm międzynarodowych i unijnych, a w związku z tym nie wspierają na mocy niniejszego rozporządzenia projektów, które przyczyniają się do** prania pieniędzy, finansowania terroryzmu, **unikania opodatkowania**, oszustw podatkowych i uchylania się od opodatkowania.

Ponadto kwalifikujący się kontrahenci nie angażują się w nowe lub odnowione działania z podmiotami zarejestrowanymi lub mającymi siedzibę w jurysdykcjach, które wyszczególniono w ramach odnośnej polityki UE w dziedzinie jurysdykcji niechętnych współpracy lub wskazano jako państwa trzecie wysokiego ryzyka zgodnie z art. 9 ust. 2 dyrektywy (UE) 2015/849, lub które nie zachowują rzeczywistej zgodności z uzgodnionymi na szczeblu UE lub międzynarodowym normami podatkowymi dotyczącymi przejrzystości i wymiany informacji. Kwalifikujący się kontrahenci mogą odstąpić od tej zasady jedynie wówczas, gdy projekt jest fizycznie wdrażany w jednej z tych jurysdykcji i nie ma żadnych przesłanek wskazujących, że dane działanie wchodzi w zakres którejkolwiek z kategorii wymienionych w ust. 1.

Przy zawieraniu porozumień z pośrednikami finansowymi kwalifikujący się kontrahenci uwzględniają wymogi, o których mowa w niniejszym artykule, w odnośnych umowach i zwracają się do instytucji pośrednictwa finansowego o sprawozdawczość na temat ich spełniania.

2. Prowadząc działania w zakresie finansowania i inwestycji, kwalifikujący się kontrahenci stosują określone w prawie unijnym zasady i standardy dotyczące przeciwdziałania wykorzystywaniu systemu finansowego w celu prania pieniędzy oraz finansowania terroryzmu, w szczególności określone w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2015/847 i dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/849. Kwalifikujący się kontrahenci uzależniają zarówno bezpośrednie finansowanie, jak i finansowanie poprzez pośredników na mocy niniejszego rozporządzenia od ujawnienia informacji o beneficjentach rzeczywistych zgodnie z dyrektywą (UE) 2015/849 (**dyrektywa UE w sprawie przeciwdziałania praniu pieniędzy**) oraz publikują sprawozdania w odniesieniu do poszczególnych państw zgodnie z art. 89 ust. 1 dyrektywy 2013/36/UE Parlamentu Europejskiego i Rady.

ROZDZIAŁ VI PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 21

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie **następnego** dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący

Przewodniczący